

H O T Ă R Ă R E A nr.1-384/2024
cu privire la examinarea contestației avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX, în interesele
cet.XXXXX XXXXX, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.3-51/2023 din 28.04.2023

28 noiembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă contestația avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX, în interesele cet.XXXXX XXXXX, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-51/2023 din 28.04.2023, audiind informația prezentată de către domnul Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La data de xx.xx.2022, în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată sesizarea avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX, în interesele cet.XXXXX XXXXX, care a solicitat *inițierea procedurii disciplinare și verificarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi săvârșite de către procurorii din cadrul Procuraturii raionului Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.*

Prin sesizarea de referință avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX a menționat că procurorii din cadrul Procuraturii Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu, precum și procurorii ierarhic superiori ai acestora, au avut atitudine necorespunzătoare față de modul de investigare a cazului, care a fost obiect al dosarului penal nr.xxxxxxxxxx și al procesului penal nr.xxxxxxxxxx.

Menționează că, urmărirea penală în dosarul nr. xxxxxxxxxxxx a fost tergiversată, din cauza atitudinii neglijente a procurorilor care au avut acest dosar în gestiune. Aceștia nu s-au conformat prescripțiilor menționate în încheierile judecătorului de instrucție și nu au întreprins acțiuni procesuale pentru remedierea încălcărilor constatate în cadrul controlului judecătoresc.

În acest dosar penal a fost investigat un caz de violență în familie împotriva cet.XXXXX XXXXX, care nu a fost tratat corespunzător. De-a lungul procedurii, procurorii au emis în repetate rânduri hotărâri de scoatere de sub urmărire penală a cet.Xxxxxxxxxx XXXxxxxxxxxx, însă aceste decizii au fost anulate de fiecare dată de judecătorul de instrucție, care a semnalat omisiuni în desfășurarea urmăririi penale. Cu toate acestea, procurorii nu au asigurat înlăturarea deficiențelor, ignorând dispozițiile instanței, ceea ce a afectat caracterul echitabil al procedurii.

În cele din urmă, în xxxxxxxx 2021, dosarul nr.xxxxxxxxxx a fost trimis în instanța de judecată, însă doar în privința unuia dintre făptuitori. În cazul cet.Xxxxxxxxxx XXXxxxxxxxxx, procurorul Dorel Zatic a emis la xx.xx.2021 o ordonanță de scoatere de sub urmărire penală, motivând că fapta nu constituie o infracțiune, ci o contravenție. La xx.xx.2021 judecătorul de instrucție a anulat din nou această ordonanță, dar dosarul se afla deja pe rolul instanței pentru examinare pe fond. Din acest motiv, procurorii au decis inițierea unui nou proces penal, înregistrat la IP Anenii Noi sub nr. xxxxxxxxxxxx, dispunând efectuarea unor investigații suplimentare.

Pe data de xx.xx.2021, procurorul Gheorghe Robu a emis o ordonanță de refuz în pornirea urmăririi penale în cadrul procesului penal nr.xxxxxxxxxxxx. Această ordonanță a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din xx.xx.2021, care a dispus lichidarea încălcărilor constatate în urma controlului judecătoresc.

Toate aceste circumstanțe și omisiuni, validate prin mai multe încheieri judecătorești, au generat concluziile autorului sesizării disciplinare să susțină că modul în care au acționat procurorii a dus la încălcarea esențială a drepturilor cet. Xxxxx Xxxxx, dat fiind faptul că aceștia au aplicat eronat legea, iar prin neexecutarea obligațiilor de serviciu au determinat tergiversarea nejustificată a soluționării acestui caz.

Astfel, s-a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor care au avut în gestiune cazul de referință, dar și a procurorilor ierarhic superiori, deoarece aspecte importante au fost neglijate, iar normele penale materiale și procesuale incidente au fost aplicate eronat.

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorilor nominalizați prin prisma criticilor formulate de către avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx.

Circumstanțele reflectate în sesizarea avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx au fost cercetate de Inspecția procurorilor, care, prin decizia din xx.xx.2022, a încetat procedura disciplinară în privința procurorilor nominalizați, din motivul neidentificării temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a reținut, că *urmărirea penală pe dosarul nr.xxxxxxxxx a fost pornită la data de xx.xx.2018 de către SUP a IP Xxxxxxx, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit.a) din Codul penal. Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit plângerea cet. Xxxxx Xxxxx, din conținutul căreia rezultă că la xx.xx.2018, aproximativ la orele xx.xx, ultimul, aflându-se la domiciliul socrilor Constantin și Xxxxxxx Xxxxxxx, din s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx, a fost maltratată, fiindu-i aplicate multiple lovituri, și cauzate leziuni corporale ușoare.*

După cum a invocat Inspecția procurorilor, pe acest caz procurorul Natalia Livadaru a dispus la data de xx.xx.2019 scoaterea de sub urmărire penală a persoanelor, încetarea urmăririi penale și clasarea procesului penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

Această soluție procesual-penală a fost menținută de către procurorul ierarhic superior, Aurel Burlacu, însă a fost anulată în ordinea controlului judecătoresc, cu stabilirea obligației de înlăturare a omisiunilor depistate.

Ulterior, la data de xx.xx.2020, cauza penală a fost retrasă din gestiunea procurorului Natalia Livadaru și transmisă altui procuror, pentru continuarea investigațiilor.

Astfel, la data de xx.xx.2021 procurorul Dorel Zatic a emis ordonanță de scoatere de sub urmărire penală în privința cet.Xxxxxxx Xxxxxxx, motivând că acțiunile acestuia constituie contravenție. Pe dosarul penal nr.xxxxxxxxx a fost pusă sub acuzare cet.Xxxxxxx Xxxxxxx, incriminându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit.a) din Codul penal, cu expedierea acestuia în instanța de judecată, pentru examinare în fond.

S-a stabilit, de asemenea, că ordonanța de scoatere de sub urmărire penală în privința cet.Xxxxxxxx Xxxxxxxx, adoptată de către procurorul Dorel Zatic, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din xx.xx.2021, fiind identificate mai multe omisiuni.

Respectiv, din cercetările Inspecției procurorilor rezultă că materialele de la judecătorul de instrucție, privind anularea scoaterii de sub urmărire penală în privința cet.Xxxxxxxx Xxxxxxxx au fost remise Inspectoratului de poliție Xxxxx Xxxxx care a înregistrat un nou proces penal – nr.xxxxxxxx, deoarece dosarul penal nr.xxxxxxxx deja se afla în instanța de judecată.

În urma examinării procesului penal nr.xxxxxxxx, la data de xx.xx.2021, procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Gheorghe Robu, a adoptat ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, motivând că pe caz, în privința persoanei, există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație.

Această ordonanță de refuz în pornirea urmăririi penale a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Anenii Noi (sediul Xxxxx) din xx.xx.2021, investigațiile pe caz fiind pendinte la Inspectoratul de poliție Xxxxx la data efectuării cercetărilor disciplinare în speța dată.

Din constatările Inspecției procurorilor rezultă că nu a fost stabilit faptul tergiversării urmăririi penale în cauza nr.xxxxxxxx și în procesul penal nr.xxxxxxxx de către procurorii Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.

De asemenea, Inspecția procurorilor a consemnat că procurorii nominalizați și-au desfășurat activitatea în baza principiilor legalității și independenței procesuale, care le oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, nefiind stabilit vreun temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a acestora.

Astfel, urmare a verificării sesizării și materialului probator, Inspecția procurorilor nu a constatat încălcări ale normelor procesual penale, stabilind că acțiunile procurorilor din cadrul Procuraturii raionului Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu nu constituie abateri disciplinare.

Nefiind de acord Decizia Inspecției procurorilor vizavi de sesizarea depusă, avocatul Xxxxxx Xxxxxx a depus contestație împotriva acesteia.

În susținerea contestației depuse, avocatul Xxxxxx Xxxxxx a invocat că modul în care au acționat procurorii pe procesele penale vizate a fost necorespunzător statutului și atribuțiilor funcționale.

Prin Hotărârea nr.3-43/2022 din 15.04.2022, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de avocatul Xxxxxx Xxxxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor din cadrul Procuraturii raionului Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.

Examinând contestația depusă de avocatul Xxxxxx Xxxxxx și actele administrate la dosarul disciplinar, Colegiul de disciplină și etică a constatat lipsa temeiurilor de admitere a contestației.

În acest sens, Colegiul a reținut că „trebuie făcută distincție între pretinsa încălcare a normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea

controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar”, deoarece „în caz contrar s-ar ignora principiul independenței procurorului”.

Colegiul de disciplină și etică a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

De asemenea, Colegiul de disciplină și etică a apreciat critic obiecțiile din contestație și a stabilit că *„materialele procedurii disciplinare nu denotă faptul că procurorii au acționat contrar normelor procesual-penale la emiterea acestor hotărâri pe caz, cu atât mai mult să fi acționat cu vinovăție în acest sens”, iar „pretinsele hotărâri ilegale ale procurorilor Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu au fost și sunt examinate prin prisma prevederilor art.313 Cod de procedură penală de către instanța de judecată”,* argumente care au servit la adoptarea hotărârii în speță.

Pentru a se pronunța asupra situației de referință, Colegiul de disciplină și etică a consemnat că în acest caz nu au fost depuse/examinate cereri privind tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, ceea ce exclude posibilitatea de a fi făcute constatări privind respectarea termenului rezonabil în procesele penale vizate.

Pe cale de consecință, Colegiul de disciplină și etică a constatat că decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în privința procurorilor Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu, este întemeiată și legală, motiv din care a respins contestația avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX în interesele cet.XXXXXX XXXXX.

La data de xx.xx.2022, avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX a contestat Hotărârea Colegiului de disciplină și etică sus-menționată, solicitând anularea acesteia, susținând că atât Inspecția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică nu au examinat încălcările comise de procurori, așa cum au fost descrise în sesizarea disciplinară.

Potrivit argumentelor invocate în contestație, încălcările comise de către procurori s-au exprimat prin *„interpretare și aplicare incorectă sau tendențioasă, cu rea-credință în mod intenționat sau din neglijență gravă, a legislației”, iar hotărârea Colegiului de disciplină și etică „nu reflectă și nu indică la lipsa temeiurilor de tragere la răspundere a procurorilor vizați așa cum menționează în partea descriptivă a hotărârii”,* fiind necesară o analiză atentă a situației.

Prin Hotărârea nr.1-220/2022 din 21.10.2022 Consiliul Superior al Procurorilor a admis parțial contestația avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX în interesele cetățeanului XXXXX XXXXX, a casat hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2022 din 15.04.2022 și a restituit procedura disciplinară Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Consiliul Superior al Procurorilor a menționat că *este în imposibilitate de a concluziona de câte ori, pe acest caz, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a cet.X. XXXXXXXX, ce motive au invocat judecătorii de instrucție la anularea acestor ordonanțe și cum s-au raportat procurorii la îndeplinirea prescripțiilor exprimate în cadrul controlului judecătoresc. Pe cale de consecință, se identifică o lacună*

pronunțată în investigațiile disciplinare efectuate, fiind neglijat un aspect important în analiza acestui caz, ceea ce exclude posibilitatea formulării unor opinii motivate și concludente asupra situației reclamate.

Totodată este necesar să fie stabilite, cu diligența și claritatea adecvată, inclusiv toate aspectele enumerate în hotărâre, ce sunt în măsură să ofere un tablou obiectiv asupra conduitei procesuale a procurorilor.

În absența dovezilor, cercetarea efectuată de Inspecția procurorilor este lacunară și, respectiv, nu este în măsură să justifice conduita procurorilor vizați, iar concluziile Colegiului de disciplină și etică se prezintă a fi lipsite de un fundament factologic pertinent și concludent, încât să asigure principiul motivării adecvate a hotărârii și să conțină confirmarea faptului că argumentele petiționarului au fost „auzite” și analizate în mod convingător. Or, în speța dată, obiectul examinării procedurii disciplinare l-a constituit acuratețea profesională și onestitatea procurorilor în contextul atribuțiilor de efectuare cu diligență a acțiunilor procesuale ce le reveneau la gestionarea dosarului penal nr.xxxxxxxxxx și a procesului penal nr.xxxxxxxxxx.

Urmare a controlului suplimentar, prin Decizia din xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a decis încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor din cadrul Procuraturii raionului Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.

Inspeția Procurorilor a reconfirmat soluția de încetare a procedurii disciplinare, concluzionând că nu există dovezi care să susțină acuzațiile imputate de către avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx, procurorilor menționați.

În cadrul efectuării investigațiilor suplimentare toate indicațiile Consiliului Superior al Procurorilor au fost pe deplin executate de către Inspecția procurorilor, care, în rezultatul probelor acumulate, nu a identificat temeiuri de sancționare a procurorilor al Procuraturii raionului Anenii Noi, Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2023 avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx a depus contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, calificând-o ca nemotivată și neîntemeiată.

Prin Hotărârea nr.3-51/2023 din 28.04.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, consemnând că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorilor Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorii vizați a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul constată că acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate corect și sub toate aspectele. Toți procurorii care au avut în gestiune dosarul penal nr. xxxxxxxxxxxx și procesul penal nr.xxxxxxxxxxxx, în perioada de timp cât s-a aflat la fiecare dintre aceștia au efectuat un volum considerabil de acțiuni pentru adoptarea hotărârilor indicate supra, neavând la baza executarea a căroră anumitor acțiuni de urmărire penală prescrise de instanțele de judecată, prelungirea urmăririi penale

fiind dictată de complexitatea cazului, iar motivele care au determinat stagnarea urmării penale fiind comportamentul părților în proces, inclusiv perioada de suspendare a urmării penale și examinării contestațiilor, în ordinea art.299¹ și art.313 din Codul de procedură penală. Totodată, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, refuzul de pornire a urmării penale, care a constituit pentru petiționar un dezacord privind înfăptuirea actului de justiție, nu-i limitează dreptul de a-și apăra drepturile pretins lezate în ordinea stabilită.

Totodată, se constată faptul că nici Inspecția procurorilor, nici Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nu este competent de a concluziona corectitudinea înregistrării și demarării investigațiilor procesual-penale pe procesul nr.xxxxxxxxxxxx (având în vedere riscul dublei înregistrări a aceleași fapte, incidența prevederilor art.326 alin. (2) din Codul de procedură penală), aceasta sarcină revenind instanțelor de judecată.

Cu atât mai mult, potrivit jurisprudenței CEDO, deciziilor Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021, în dosarul nr.xx-xxxx/xx (xx-xx-xxxx-xxxxxxx) și Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2021, în dosarul nr. xxx-xxxx/xxxx, fiind neanulată ... decizia ... privind încetarea procesului contravențional, organul de urmărire penală este în imposibilitate de a investiga în mod repetat fondul cauzei, or, în speță ar fi admisă încălcarea prevederilor garantate de art.22 alin.(l) Cod de procedură penală și art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La data de xx.xx.2023, avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx a depus la Consiliul Superior al Procurorilor contestație împotriva Hotărârii Colegiul de disciplină și etică nr. 3-51/2023 la 28.04.2023, solicitând anularea acesteia și a deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, ca fiind neîntemeiate și nemotivate, cu tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor vizați în procedura disciplinară.

Examinând în ședința din 28.11.2024 contestația depusă de către avocatul Xxxxxxx Xxxxxxx, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-51/2023 din 28.04.2023, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației, consemnând următoarele raționamente ce susțin această constatare.

Ab inițio, s-a raportat că citarea părților pentru ședința din 28.11.2024 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

Cu privire la procurorii vizați în procedura disciplinară de referință, Consiliul a stabilit că aceștia au solicitat examinarea procedurii în lipsa lor, din motive argumentate. Complimentar, procurorii nominalizați au susținut pozițiile anterior exprimate pe caz, având în vedere că contestația este examinată în mod repetat la Consiliul Superior al Procurorilor, fiind la o etapă de examinare suplimentară.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

---

¹ Aprobat prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 28.11.2024, a participat avocatul XXXXXXX XXXXXXX, care a reprezentat, în temeiul mandatului, interesele cet.XXXXX XXXXX.

Inspecția procurorilor a fost reprezentată, prin dispoziția de împuternicire, de către inspectorul Tudor Gratii.

Domnul Tudor Gratii a menționat că, aferent fondului cauzei disciplinare, ca și obiect de verificare din partea Inspecției, soluțiile sunt aceleași - neidentificarea temeiuri de sancționare a procurorilor vizați în procedura disciplinară.

Respectiv, conform inspectorului, din tot fondul procedurii disciplinare Inspecția procurorilor nu a desprins elementele pentru care ar fi putut să intervină răspunderea disciplinară în raport cu procurorii nominalizați, motiv din care a solicitat să fie respinsă contestația autorului sesizării, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-51/2023 din 28.04.2023 și a Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către avocatul XXXXXXX XXXXXXX, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Tudor Gratii, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul reține că hotărârea Colegiului de disciplină și etică vizată este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită, în raport cu criticile formulate de către avocatul XXXXXXX XXXXXXX și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Consiliul Superior al Procurorilor constată că cet.XXXXX XXXXX nu i-au fost încălcate drepturile, or, sesizarea înaintată a fost examinată prin prisma legalității și prin răspunsurile organului de urmărire penală și ale Inspecției procurorilor i-a fost explicat petentului motivul respingerii sesizării depuse.

Conform prevederilor pct.2.1 din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor - inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor în activitatea lor trebuie să respecte principiul independenței procurorului, și anume: respectă independența procurorului, discreția decizională și inviolabilitatea acestuia și asigură interdicția privind imixtiunea altor persoane sau autorități în activitatea procurorului.

Totodată, conform prevederilor art.46 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc fapta imputată procurorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte informații concludente din care să se poate deduce existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție a

obligățiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu și constă într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Conform legislației aplicabile, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este reglementată de Legea nr. 3/2016, în special prin art. 38, care stabilește condițiile pentru constatarea abaterilor disciplinare. Astfel, o abatere disciplinară poate fi sancționată doar atunci când se constată cu certitudine că procurorul a încălcat legea în cadrul activității sale profesionale, având o vinovăție directă sau indirectă în săvârșirea acelei fapte.

Pe această dimensiune, Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Pornirea sau refuzul în pornirea urmăririi penale, potrivit art.274 Cod de procedură penală, are loc în temeiul unei acțiuni de sesizare a organului de urmărire penală sau a procurorului, acțiune care nu este una arbitrară, ci trebuie să îndeplinească anumite rigori și cerințe legale, ce țin de formă, competență și conținut, expres prevăzute de Codul de procedură penală. Or, nu orice înscris prezentat organului de urmărire penală sau procurorului servește ca temei de emitere a unei ordonanțe motivate privind începerea sau refuzul în pornirea urmăririi penale.

Deciziile eronate și omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac și anumite prevederi din Codul de procedură penală sunt anume de a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, procurorul care efectuează/conduce urmărirea penală a acționat cu rea-voință sau a admis o omisiune gravă care a prejudiciat grav interesul justiției, inclusiv drepturile și interesele părților în proces.

Remediul principal pentru înlăturarea omisiunilor este exercitarea căilor de atac și aplicarea la timp a normelor procesuale ce se impun, iar anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet a unor acte de procedură nu înseamnă în mod automat că procurorul nu a acționat într-un mod profesionist și în strictă conformitate cu legea.

Inspecția procurorilor, în cadrul investigațiilor efectuate, a făcut clarificările necesare și a asigurat descrierea complexă a modului cum au derulat circumstanțele descrise de avocatul Xxxxxx Xxxxxx în sesizare pe acest caz, sub aspectul implicării, la diferite etape, a mai multor procurori care au gestionat examinarea cererilor solicitantului.

În cazul de față, toate verificările efectuate de Inspekția Procurorilor, inclusiv controlul judiciar și analiza ulterioară a materialelor de către Colegiul de disciplină și etică și Consiliul Superior al Procurorilor, au stabilit că nu există elemente care să susțină acuzațiile aduse procurorilor Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu.

În ordinea controlului efectuat, s-a constatat că nu s-au identificat încălcări ale normelor de drept material sau procedural și că nu există dovezi relevante care să justifice sancționarea procurorilor.

În fapt, dezacordul cu o soluție procesuală, din perspectiva poziției unui participant într-un proces penal, nu constituie *ex officio* un temei de desconsiderare a neîndeplinirii obligațiilor de serviciu de către procuror, or procesul contradictorial oferă toate posibilitățile de contrapunere a probelor la orice etapă a procesului penal, iar controlul judecătoresc nu a stabilit aspecte de ilegalitate în administrarea mijloacelor de probă. Mai mult ca atât, termenii de derulare a investigațiilor au fost argumentați, iar cererile de accelerare au fost respinse de judecătorul de instrucție.

Petentul nu a furnizat alte înscrisuri sau acte probante care să combată examinările și constatările procedurii disciplinare contestate.

În conformitate cu art. 46 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura, procedura disciplinară trebuie să stabilească în mod clar faptele imputate procurorului și circumstanțele în care acestea au fost comise, având la bază probe certe. Inspekția procurorilor a efectuat verificări ample și a analizat toate actele relevante, inclusiv deciziile anterioare ale procurorilor și controlul judiciar, confirmate și de instanțele de judecată. Nu s-a constatat nici o acțiune ilegală sau nejustificată a procurorilor în această procedură.

Astfel, Consiliul conchide că materialul probator administrat atât în faza controlului de serviciu realizat de către Inspekția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiul de disciplină și etică, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare și anume că acțiunile procurorilor Natalia Livadaru, Dorel Zatic și Gheorghe Robu ar constitui abateri disciplinare, contrar prevederilor art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și pct. 6.1.1., 6.1.2., 6.1.4. și 6.1.6. ale Codului de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor.

Din materialele și informațiile administrate în cadrul examinării contestației de referință, Consiliul reține că cet. Xxxxx Xxxxx și-a realizat dreptul său la un recurs efectiv, atât în contextul controlului ierarhic superior, cât și prin adresare în instanța de judecată, astfel încât faptele reclamate de către aceasta să fie examinate potrivit prevederilor stabilite de cadrul normativ relevant, circumstanță care, de asemenea, validează necesitatea respingerii contestației depuse în prezenta speță.

Consiliul Superior al Procurorilor confirmă că procedura disciplinară a fost desfășurată în conformitate cu legea, iar petiționarului i-au fost explicate motivele respingerii sesizării și contestațiilor sale. Nu s-au constatat încălcări ale drepturilor acestuia în procesul de examinare a sesizării, iar răspunsurile primite de la Inspekția Procurorilor și de la Colegiul de disciplină și etică au fost corecte și justificate din punct de vedere legal.

Cu referire la garanțiile unui proces echitabil, Curtea Europeană a stabilit că imparțialitatea judecătorului/procurorului se apreciază atât conform unei abordări subiective, care ia în considerare convingerile personale sau interesele într-o cauză,

cât și conform unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul/procurorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere (cauza Demicoli v. Malta, nr. 13057/87, hotărâre din 27 august 1991, §40).

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată a Colegiului de disciplină și etică s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, fiind expuse raționamentele care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, făcându-se raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresărilor acestuia s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit.f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit.a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX în interesele cet.XXXXXX XXXXX, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-51/2023 din 28.04.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ